

Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2011 година

През 2011 година в 136 предприятия са преработени 64.9 хил. тона пресни плодове и 74.2 хил. тона зеленчуци.

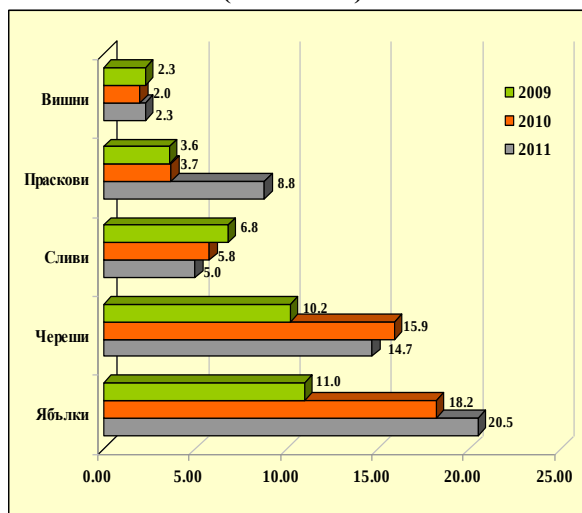
Предприятия от сектора на хранително-вкусовата промишленост за преработка на плодове и зеленчуци има почти във всяка област. През 2011 година са развивали дейност 136 предприятия, като 7 от тях са нови.

Запазва се и статутът на предприятията. Като търговски дружества са регистрирани 85% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, 13% са еднолични търговци, а 2% са кооперации.

С най-голям дял от количеството **преработени плодове** са: ябълките, черешите и прасковите. Произведена е 48 хил. тона готова продукция от плодове.

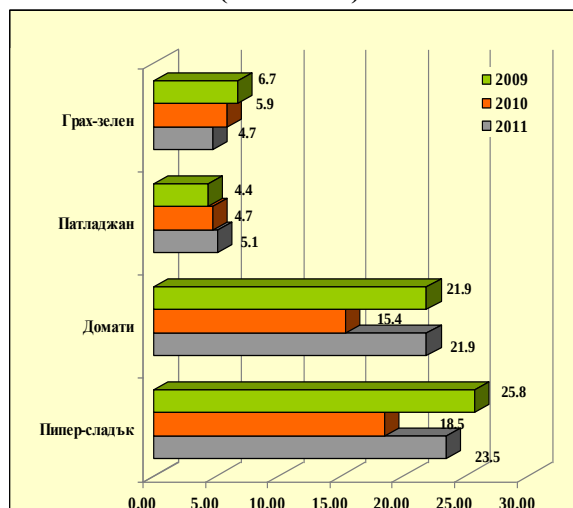
От количеството на **преработените зеленчуци** с най-голям дял са: пипер, домати и патладжан. Над 74 хил. тона е готовата продукция от зеленчуци.

Графика 1
Плодове, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Графика 2
Зеленчуци, доставени за преработка
(хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има предвид следното:

- Това е изследване за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България, проведена от отдел "Агrostатистика" при Министерството на земеделието и храните.
- Всичките 136 предприятия, работещи през 2011 година, са представили данни за дейността си.

Почти половината от работещите производствени единици са с непрекъсната дейност, като този дял се запазва през годините относително постоянен. Останалите предприятия са работили сезонно – средно по 6 месеца в годината.

Капацитетът на производствените мощности за преработка на плодове и зеленчуци, обявен от предприятията, е зад над 575 хил. тона. Капацитетът на предприятията за преработка на праскови е за 32.4 хил. тона годишно. Степента на използването им през 2011 година е само 9%. Капацитетът за преработка на домати е 68.8 хил. тона със степен на използване през 2011 година – 22%.

Предприятията в отрасъла, преработващи едновременно плодове и зеленчуци са 39.

79 са предприятията, преработващи плодове през 2011 година

Преработени са 64.9 хил. тона пресни плодове (вж. табл. 4), с 15% повече от предходната година. Плодовете, изкупени директно от производители, представляват 33.7% от общото количество на доставените плодове за преработка. Осигуреното количество плодове за преработка от търговци на едро или посредници е 41.8%. Едва 0.3% е дялът на преработените плодове от 1110 дка собствени площи на предприятията преработващи плодове. Вносът на пресните плодове за преработка се е увеличил с 32% в сравнение с 2010 година. Около 2.62 хил. тона са преработени на ишлема в предприятията. В производството на готова продукция са използвани 3.1 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 83.9% е дялът от внос и 16.0% - местно производство.

Предприятията, преработващи плодове, са заявили, че през 2012 година имат намерение да преработят с 26.1 % повече суровини.

Методология на изследването

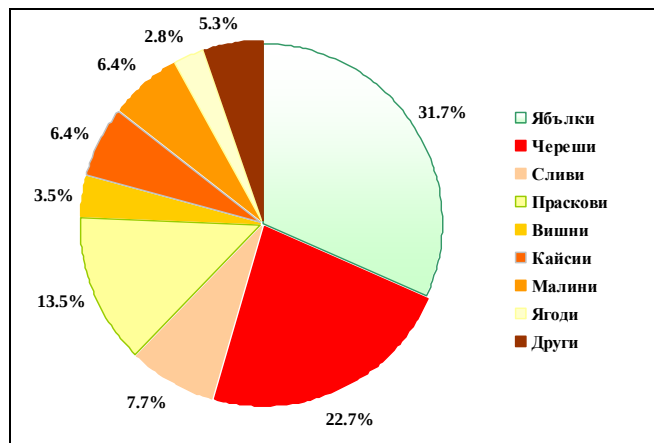
Изчерпателност: Списъкът на анкетираните предприятия е изчерпателен и е съставен с помощта на Съюза на производителите на консерви в България и на наличната административна информация в областните дирекции “Земеделие”. Попълнени са 136 анкетни карти.

Статистическият въпросник се състои от четири страници, съдържа 22 въпроса за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за реализацията на произведената продукция и за капацитета на производствените мощности на предприятията.

Управление на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел “Агостатистика” към МЗХ през април - май 2012 година. Експертите по агостатистика от областните дирекции “Земеделие” са провели интервю с ръководителите на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци на територията на областта им и са попълнили статистически въпросник.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. Анкетирани са всички предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработка на пресни плодове и/или зеленчуци.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2011 година

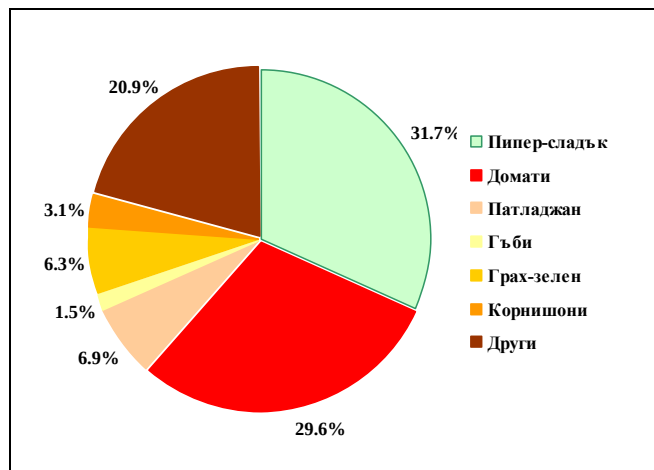
Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

89 са предприятията, преработващи зеленчуци през 2011 година

През 2011 година са преработени 74.2 хил. тона пресни зеленчуци (вж. табл. 5) – с 19 % повече от предходната година. Количествата пипер и домати, доставени за преработка, са увеличени съответно с 27 % и с 43% в сравнение с 2010 година. Изкупените директно от производители зеленчуци представляват 77.8% от общото количество зеленчуци за преработка. От търговци на едро и посредници са доставени 10.1% от зеленчуците. Вносът на пресни зеленчуци за преработка е увеличен с 36% в сравнение с 2010 година и е 7% от общото количество. Преработени са 2.7% зеленчуци собствено производство, отглеждани на около 2.48 хил. дка, стопанисвани от предприятията. На ишлема са преработени 0.76 хил. тона зеленчуци. В производството на готова зеленчукова продукция е използван 6.2 хил. тона доматен концентрат, като 70% от него е внос.

Прогнозата на предприятията е за преработка на 67 хил. тона суровина от зеленчуци през 2012 г.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2011 г.

Източник: МЗХ, отдел “Агостатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Производство на готова продукция от плодове и зеленчуци през 2011 година

През 2011 година готовата продукция от плодове е 48.5 хил. тона. Делът на плодвите концентрати и сокове представлява почти 31.5%, консервите (вкл. конфитюри и компоти) заемат 31.4%, а замразените плодове – 22.3%. Тези три основни продукта съставят 85.2% от произведената продукция от плодове.

В производството на 12.2 хил. тона готова продукция от праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок е вложена 8.2 хил. тона суровина от пресни праскови и концентрат.

Таблица 1

Производство на продукти от праскови

Преработена продукция от праскови	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни праскови	Междинен продукт от праскови	
Праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок	8.2	0.2	12.2

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Производството на готова продукция от преработени пресни **зеленчуци** (вкл. от гъби) е над 75.4 хил. тона. Консервите заемат 64% от общото количество готови зеленчукови продукти, замразените зеленчуци са 21%, а концентратите и соковете - над 11%.

Произведени са над 21 хил. тона продукти от домати (белени и небелени, сок от домати, домати концентрат, кетчуп, замразени и сушени домати), като вложената суровина в тях е 21.9 хил. тона пресни домати и 1.9 хил. тона домати концентрат. Най-висок е делът на произведения домати концентрат (40.3% от общото количество продукти от домати). В производството на белени домати са вложени 5.3 хил. тона и е получена около 3.5 хил. тона готова продукция. Белените и небелените домати заемат 35% от общото количество готова продукция от домати.

Производството на смесена продукция от плодове и зеленчуци през 2011 г. е около 4.6 хил. тона.

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "S". Този символ е използван в следните случаи:

- Има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория.
- Една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Таблица 2

Производство на продукти от домати

Вид готова продукция от домати	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни домати	Доматен концентрат	
Белени домати	5.31	-	3.46
Небелени домати	4.14	s	4.04
Сок от домати (съдържание на сухо вещество под 12%)	0.75	s	1.10
Доматен концентрат (съдържание на сухо вещество над 12%)	5.37	1.96	7.45
Кетчуп	s	1.53	4.82
Замразени домати	0.33	-	0.26
Сушени домати	s	-	s

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Реализация на готовата продукция през 2011 година

Готовата продукция от преработени плодове и зеленчуци, предназначена за собствена консумация и търговия на дребно, не се различава значително от 2010 година.

Делът на готовата продукция от плодове за търговската мрежа е 32.2%. Продукцията, произведена на ишлеме, е 4.6%. Износът на преработени плодове е около 41.9% от общата продукция. С 11.8% се наблюдава намаление дела на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2011 г.

Реализираната в търговската мрежа готова продукция от зеленчуци е 39.6%, а износът е 30.9%. (намаление в сравнение с 2010 г. с 18.1%). Делът на зеленчуковата продукция на склад в сравнение с 2010 г. се увеличава с 14.5%. С 26.5% спрямо 2011 г. намалява и делът на продукцията, преработена на ишлеме в предприятията.

Таблица 3

Реализация на готовата продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2011 год.

Предназначение на готовата продукция	Продукция от плодове		Продукция от зеленчуци	
	(хил. тона)	%	(хил. тона)	%
За собствена консумация	0.01	0.02%	0.19	0.19
Продукция, преработена на ишлеме в предприятието	2.70	4.57%	1.22	1.22%
За търговската мрежа	19.02	32.18%	39.63	39.56
За износ	24.77	41.91%	30.90	30.85
Количества на склад към 31.12.2011 г.	12.60	21.32%	28.23	28.18%

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Таблица 4

Основни видове плодове, преработени през 2011 година

Видове плодове	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на изпеле	Общо количество преработени плодове		Прогнозни количества за 2012 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Ябълки	19	s	s	s	s	s	20.53	31.7	29.46
Черешки	30	s	s	2.71	8.14	0.71	14.74	22.7	21.57
Сливи	28	s	-	2.75	1.89	s	4.97	7.7	7.43
Праскови	22	-	5.12	1.83	1.80	-	8.75	13.5	7.14
Вишни	27	-	-	1.42	0.56	0.31	2.29	3.5	4.58
Кайсии	28	s	0.61	2.09	1.34	s	4.18	6.4	4.96
Малини	40	0.21	-	3.46	0.21	0.26	4.14	6.4	3.01
Ягоди	30	0.04	s	s	s	s	1.81	2.8	1.95
Други плодове	///	0.03	0.07	1.17	1.87	0.31	3.45	5.3	2.64
Общо:	79	0.33	12.99	21.84	27.08	2.62	64.86	100.0%	82.74
	%	0.51%	20.03%	33.67%	41.75%	4.00%	100.00%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Таблица 5

Основни видове зеленчуци, преработени през 2011 година

Видове зеленчуци	Брой предприятия	Произведени от преработватели	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци и посредници	Преработени на изпеле	Общо количество преработени зеленчуци		Прогнозни количества за 2012 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Пипер - сладък	66	0.54	4.03	17.4	1.35	0.17	23.49	31.7	21.28
Домати	45	s	s	17.8	3.42	0.03	21.94	29.6	17.49
Картофи	8	0.05	-	s	s	-	s	s	0.19
Патладжан	25	-	s	4.65	0.12	s	5.13	6.9	4.4
Лук кромид - зрял	16	s	s	1.45	0.34	-	2.04	2.8	1.49
Градински грах - зелен	14	s	-	4.09	0.04	s	4.69	6.3	4.77
Корнишони	28	-	0.52	1.34	s	s	2.28	3.1	2.36
Дини	2	-	-	s	-	-	s	s	0.04
Гъби	14	0.24	s	s	0.68	-	1.12	1.5	1.26
Моркови	32	-	-	0.84	s	s	1.18	1.6	0.95
Главесто зеле	22	-	-	0.76	s	s	1.46	2.0	1.34
Други зеленчуци	///	0.87	0.11	8.95	0.42	0.24	10.59	14.3	11.58
Общо:	89	2.7	5.58	57.65	7.48	0.76	74.17	100%	67.15
	%	3.7%	7.5%	77.8%	10.1%	1.0%	100.0%		

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Таблица 6

Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2011 година

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона
От плодове	s	10.80	s	///	15.21	15.28	5.98	48.46
От зеленчуци	0.45	15.31	0.45	2.07	47.54	8.55	-	74.37
От плодове и зеленчуци (смес)	s	s	-	-	s	-	-	4.59
От гъби	0.17	s	s	///	0.81	-	-	1.05
От картофи	s	0.05	-	///	s	///	0.02	0.08

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2011 г.

Публикацията е приключена редакционно на 30 юни 2012 г.
Отговорник на публикацията: Диана Атанасова
Редакция: МЗХ, отдел "Агостатистика"
Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агостатистика"

За повече информация: МЗХ, отдел "Агостатистика"
Тел. 02/985 11 849; 02/985 11 140; факс: 02/980 82 94;
Е-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХ-<http://www.mzh.government.bg>